

ฉบับพิเศษ หน้า ๑

ตอนที่ ๒ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

พระบรมบัญญัติ

การกำข้าว (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๔๘๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

รังสิต กรมราชเลขาฯ ทนเรนทร

พระยามานวราชเสวี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๕

ณ ปีที่ ๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

ตอนที่ ๒๒ เล่ม ๓ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๕

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการ
ค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๔๕

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
ให้ใช้ต่อไป

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
การค้าข้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกวิเคราะห์ศัพท์ของคำว่า “ข้าว”
และคำว่า “การค้าข้าว” ในมาตรา ๓ วรรค ๑ และวรรค ๒
แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๔๕ และให้
ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้าว” หมายความว่า ข้าวเปลือก, ข้าวกล้อง, ข้าวสาร,
ข้าวเหนียวและรวมตลอดถึง ตายข้าว, รำ และสิ่งใด
ที่แปรสภาพมาจากข้าว

ตอนที่ ๒๒ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

“การค้าข้าว” หมายความว่า การซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน หรือโอนกรรมสิทธิ์ข้าว รวมตลอดถึงการสีข้าว ทั้งนอก จากสำหรับบริโภคในครอบครัว

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราช บัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ในเขตควบคุมการค้าข้าว ให้คณะกรรมการมีอำนาจ

(๑) แบ่งแยกประเภทผู้ประกอบการค้าข้าว และสั่ง ผู้ประกอบการค้าข้าว ประเภทหนึ่งประเภทใด หรือทุก ประเภท ให้ขออนุญาตประกอบการค้าข้าว

(๒) กำหนดราคาข้าว และสั่งห้ามมิให้ขายเกินกว่า ราคาที่กำหนดไว้

(๓) กำหนดราคาข้าว และสั่งห้ามมิให้ซื้อจาก กสิกร ต่ำกว่าราคาที่กำหนดไว้

(๔) สั่งห้ามซื้อหรือขายหรือแลกเปลี่ยนหรือโอน กรรมสิทธิ์ข้าว เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการ

ตอนที่ ๗๒ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

กรรมการ ที่ คณะกรรมการจะอนุญาต ขายได้บ้างหรือไม่
ใด ๆ ก็ได้

(๕) สั่งให้แจ้งปริมาณและสภาพเนื้อข้าว หรือสั่ง
ห้ามยกย้ายข้าวจากสถานที่เก็บหรือเปลี่ยนแปลงสภาพข้าว
วันแต่จะได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการ ซึ่งคณะ
กรรมการจะอนุญาตขายได้บ้างกับเนื้อข้าวใด ๆ ก็ได้

(๖) สั่งให้ผู้ซื้อข้าวอยู่ในครอบครองขายข้าวให้แก่บุคคล
หนึ่งบุคคลใดตามราคาและปริมาณที่คณะกรรมการกำหนด
หรือสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดและบังคับซื้อข้าวตาม ราคา
และปริมาณที่คณะกรรมการ กำหนดใน เรณูที่ การจัดขึ้น
คำสั่งของคณะกรรมการกับมีอำนาจกำหนดระยะเวลาและ
เงื่อนไขในการชำระเงินค่าข้าวและในการส่งมอบข้าวนั้น

ในกรณีไม่พบตัวผู้ซื้อข้าวอยู่ในครอบครอง คณะกรรมการ
มีอำนาจสั่งให้ปิดคำสั่งให้ขายข้าวไว้ ณ สถานที่เก็บข้าวหรือ
พาหนะขนข้าววันนั้น เมื่อล่วงพ้นเจ็ดสิบสองชั่วโมงนับแต่
เวลาปิดคำสั่งแล้ว ผู้ซื้อข้าวอยู่ในครอบครองไม่มาจัดการ
ขายให้ คณะกรรมการมีอำนาจสั่งยึดและบังคับซื้อตาม
ความในวรรคก่อนได้”

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

ตอนที่ ๒ เล่ม ๓๓ ของกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ในเขตควบคุมการค้าข้าว ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทซึ่งคณะกรรมการสั่งให้ขออนุญาตประกอบการค้าข้าว ต้องได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการก่อน จึงจะทำการค้าข้าวได้

ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขระบุไว้ในหนังสืออนุญาต ผู้ประกอบการค้าข้าวต้องปฏิบัติตามข้อความและเงื่อนไขที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตนั้น

การขออนุญาตประกอบการค้าข้าว ให้ทำตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้ทำการค้าข้าว ประเภทซึ่งคณะกรรมการสั่งให้ขออนุญาต หากได้ประกอบการค้าข้าวอยู่ก่อน นั้นที่คณะกรรมการสั่งนั้น ให้ยื่นคำขออนุญาตประกอบการค้าข้าวภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒

ตอนที่ ๑๒ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

“ มาตรา ๑๒ นี้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องทำรายงานการค้าข้าวประจำวันตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดเก็บไว้ ณ สถานที่ทำการค้าข้าว และต้องยื่นรายงานการค้าข้าวต่อคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

การทำรายงานการค้าข้าวดังกล่าวในวรรคก่อน คณะกรรมการมีอำนาจสั่งยกเว้นให้แก่ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทหนึ่งประเภทใดก็ได้ และให้มีอำนาจสั่งถอนการยกเว้นนั้นด้วย ”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๓ หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวหรือหนังสืออนุญาตอื่น ๆ ให้มีกำหนดเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนดระบุไว้ในหนังสืออนุญาต ”

ตอนที่ ๒ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการค้ำข้าว พุทธศักราช ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๕ ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตคนใดฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติใด ๆ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งถอนหนังสืออนุญาตนั้นได้ ”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการค้ำข้าว พุทธศักราช ๒๕๔๕

“ มาตรา ๑๖ ทวิ เจ้าของโรงสีข้าวหรือผู้ประกอบการโรงสีข้าวคนใดหยุดหรือแกล้งหยุดทำการสีข้าวหรือไม่ทำการสีข้าวให้เต็มกำลังที่โรงสีนั้นสามารถที่จะทำการสีได้ คณะกรรมการมีอำนาจที่จะเรียกให้กระทำ การสีข้าวหรือสีข้าวให้เต็มกำลังต่อไปภายในระยะเวลาที่กำหนดและมีอำนาจกำหนดค่าจ้างสีข้าวให้ปฏิบัติได้ ”

เมื่อคณะกรรมการได้มีคำสั่งตามความในวรรคก่อนแล้ว เจ้าของโรงสีข้าว หรือผู้ประกอบการโรงสีข้าว ไม่ปฏิบัติ

ระเบียบพิเศษ หน้า ๑๔

ตอนที่ ๗๒ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดให้คณะกรรมการ
มีอำนาจเข้ายึดโรงเรียนมาดำเนินการเสียเองได้ และใน
การนี้ เจ้าของโรงเรียนไม่มีสิทธิที่จะเรียกค่าทดแทนหรือค่า
เสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น "

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราช
บัญญัติการค่าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

" มาตรา ๑๗ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่ง คณะ
กรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งออกตามความในมาตรา
๘ (๒) หรือ (๓) หรือ (๔) หรือ (๕) หรือ (๖) หรือปฏิบัติ
ผิดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตซึ่ง
ออกตามความในมาตรา ๘ (๕) หรือ (๕) ผู้นั้นมีความผิด
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปจนถึงห้าปี และ
ปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงห้าพันบาท "

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราช
บัญญัติการค่าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

ตอนที่ ๒ เล่ม ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ส พุศ. ๒๔๘๕

“ มาตรา ๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๘ หรือ
มาตรา ๑๒ วรรค ๑ ผู้นั้นมีผลตามผิดตลอดระยะเวลาโดยปรับไม่
เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ ”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๑ ทวิ
แห่งพระราชบัญญัติการค้ำข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๕

“ มาตรา ๒๑ ทวิ ข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิดพลาด
จนสิ่งที่ใช้บรรจุให้รับเสีย ”

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเรือตรี ถ. ชำรงนาวาสวัสดิ์
นายกรัฐมนตรี